Od Redakcji

Obecny, 27. tom „Studiów i Materiałów Lubelskich", poświęcamy tematyce kolekcji kultury polskiej za granicą. Stanowią one niezwykle bogatą i zróżnicowaną strukturę, przez wieki funkcjonowały jako zasoby ciągłości i promocji kultury polskiej. Obejmują zbiór dzieł sztuki, artefaktów, rękopisów, książek, pamiątek oraz innych obiektów, które są związane z historią, tradycjami i sztuką Polski. Kolekcje pełniły i pełnią ważną funkcję w zachowywaniu polskiego dziedzictwa za granicą, a także w promowaniu polskiej kultury i historii w różnych częściach świata. Zawierają zarówno materialne, jak i niematerialne elementy kultury, które pomagają Polakom mieszkającym poza granicami kraju utrzymać więź z ojczyzną, a także informują obcokrajowców o polskiej twórczości i polskich tradycjach.

Wśród tych ośrodków znajdują się najstarsze i najbardziej rozpoznawalne, jak: Muzeum Polskie w Rapperswilu (którego zbiory są prezentowane obecnie w Muzeum Narodowym w Lublinie na wystawie „Monachijczycy. Gierymski, Stryjeńska, Wierusz-Kowalski, Chełmoński i inni"), Instytut Polski w Rzymie czy Biblioteka Polska w Paryżu, ale też poświęcone poszczególnym aspektom kultury na obczyźnie czy historycznym postaciom (Muzeum i Archiwum Polskiego Ruchu Emigracyjnego w Londynie, Muzeum Stanisława Leszczyńskiego w Lunéville). Wiele z nich, na czele z Instytutem Literackim w Paryżu, odegrało ważną rolę w kształtowaniu współczesnej myśli społeczno-politycznej Europy.

W niniejszym tomie prezentujemy artykuły badaczy skupiające się na całych zbiorach oraz poszczególnych aspektach kolekcji zagranicznych. Obok znanych instytucji paryskich pojawiają także miejsca nieco zapomniane, jak Muzeum Kościuszki w szwajcarskiej Solurze. Ciekawym wątkiem są także polskie wystawy za granicą wpisujące się w prowadzone aktualnie badania nad dyplomacją kulturową, omawiane w tomie między innymi na przykładzie ekspozycji polskiego wzornictwa.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter naszego czasopisma temat kolekcji wydaje się szczególnie ważny i atrakcyjny, łączy bowiem perspektywę historyczną, artystyczną i etnograficzną. W tomie publikujemy jednak również artykuły o zgoła innej tematyce, pokazujące aktualne badania w obszarze humanistyki w dziale *Miscellanea*. Autorzy omawiają zarówno nowe źródła ikonograficzne i historyczne, jak i wypowiedzi literackie odnoszące się do twórczości artystycznej. Prezentujemy wreszcie unikalną kolekcję medalierską związaną z terenami Galicji i Lwowa.

W ostatniej części tomu publikujemy zaś wspomnienia o wybitnych ludziach kultury oraz sprawozdanie z działalności Muzeum Ziem Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej. W tomie prezentujemy zatem bardzo różnorodną tematykę, mogącą zainteresować szerokie grono czytelników. Zapraszamy do lektury.

Dr hab. Marcin Lachowski, prof. ucz.